

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Profilaktyka uzależnień, PG_00190072						
Kierunek studiów	Pedagogika (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Patologii Społecznej i Resocjalizacji						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	mgr Marta Pięta-Chrystofiak					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	mgr Marta Pięta-Chrystofiak					
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	15.0	0.0	0.0	0.0	15
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0							
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach		Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15	0.0		35.0		50
Cel przedmiotu	<p>Poznanie i zrozumienie przez studentów mechanizmów prowadzących do uzależnienia od środków uzależniających i indywidualnego różnicowania podatności na uzależnienia, poznanie właściwości i skutków przyjmowania głównych grup substancji uzależniających oraz konsekwencji uzależnień behawioralnych; umiejętność rozpoznania uzależnienia i objawów przyjmowania substancji uzależniających oraz uzależnień behawioralnych.</p> <p>Poznanie przez studentów o rodzajów działań (interwencji) prowadzonych w obszarze ochrony zdrowia psychicznego oraz podstawowych strategii prowadzenia oddziaływań profilaktycznych.</p>						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDL3_U05] Absolwent potrafi projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli	E.1R.U3. Absolwent potrafi analizować dewiacje społeczne w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej; interpretować koncepcje i teorie dewiacji społecznych; określać współczesne tendencje rozwoju dewiacji społecznych, przyczyny niedostosowania społecznego i skutki dewiacji społecznych, a także stosować profilaktykę i zapobieganie dewiacjom społecznym	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[PEDL3_W02] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, opieki, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne	E.1R.W3. Absolwent zna i rozumie dewiacje społeczne w perspektywie pedagogiki resocjalizacyjnej, koncepcje, teorie dewiacji społecznych, współczesne tendencje rozwoju dewiacji społecznych, etiologię, skutki dewiacji społecznych, profilaktykę i zapobieganie dewiacjom społecznym	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[PEDL3_W07] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej	E.1R.W2. Absolwent zna i rozumie diagnozę psychopedagogiczną w resocjalizacji, diagnozę deficytów, diagnozę potencjałów, modele diagnostyczne, diagnozę źródeł nieprzystosowania społecznego, diagnozę osób zagrożonych i nieprzystosowanych społecznie, diagnozę kryminologiczną	[SW2] prezentacja/projekt/referat/raport	
Treści przedmiotu	<p>1. Przypomnienie rozróżnienia na profilaktykę uniwersalną, selektywną i wskazującą</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zagadnienia definicyjne pojęcia profilaktyki - Umiejętne dobieranie środków profilaktycznych do grup odniesienia oddziaływań. <p>2. Wskazanie roli szkoły oraz środowiska rodzinnego w projektowaniu oddziaływań o charakterze profilaktycznym</p> <p>3. Definicja pojęć i diagnozowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - substancje psychoaktywne, substancje uzależniające, zależność psychiczna, zależność fizyczna, narkomania - diagnoza uzależnienia <p>4. Przedstawienie uzależnień od substancji psychoaktywnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - teorie biologiczne - teorie psychologiczne - teorie społeczne uzależnień - nastawienia społeczne wobec uzależnień - rozwój narkomanii na świecie od lat 60 - subkultura narkomańska <p>5. Nowe uzależnienia: definicja i specyfikacja: nikotynizm, uzależnienie od telefonu, uzależnienie od komputera, uzależnienie od telefonu, ortoreksja i inne zaburzenia jedzenia, pracoholizm, seksoholizm, uzależnienie od zakupów, uzależnienie od hazardu, bigoreksja, tanoreksja.</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Posiada podstawową wiedzę ogólną z zakresu profilaktyki, wiedzę na temat konieczności adekwatnego dostosowania i dopasowania metod oddziaływań profilaktycznych do grup osób, wobec których mają być one stosowane.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	kolokwium	51.0%	60.0%
	prezentacja	51.0%	40.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> • Deptuła M. (red.) (2010), Profilaktyka w grupach ryzyka: Działania, Warszawa: Parpamedia. • Deptuła M., Potorska A., Borsich Sz. (2018), Wczesna profilaktyka problemów w rozwoju psychospołecznym i ryzykownych zachowań dzieci i młodzieży. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. • Miller P. M. (red.) (2013), Terapia uzależnień. Metody oparte na dowodach naukowych. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa. • Jędrzejko M., Białas T. (2019), Narkotyki i nowe substancje psychoaktywne: zjawisko, zagrożenia, profilaktyka. Warszawa: Oficyna Wydawnicza Aspra. • Szymańska J., (2012). Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. Ośrodek Rozwoju Edukacji. 	

	Uzupełniająca lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> • Ostaszewski K. (2017), Edukacja w zapobieganiu zachowaniom ryzykownym. W: Edukacja zdrowotna. Podstawy teoretyczne, metodyka, praktyka. Pod red. Barbary Woynarowskiej. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. • Pedagogika i profilaktyka społeczna: nowe wyzwania, konteksty, problemy. Pod red. nauk.M. Jędrzejko, A. Szwedzika. Milanówek: Centrum Profilaktyki Społecznej - Oficyna Wydawnicza von Velke, 2018. • Rowicka M.(2015). Uzależnienia behawioralne: terapia i profilaktyka. Warszawa: Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii. • Szulc M. (2019), Pozytywny trolling? O roli mediów społecznościowych w profilaktyce uzależnień, "Serwis Informacyjny Uzależnienia", nr 3, s. 1-7.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	profilaktyka, profilaktyka uniwersalna, profilaktyka selektywna, profilaktyka wskazująca, czynniki ryzyka, czynniki chroniące, zachowania ryzykowne, uzależnienie, substancja psychoaktywna	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.